Çocukluk Obezitesini Önleme Uygulamalar? Yarar Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocukluk Obezitesini Önleme Uygulamalar? Yarar Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19120

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocukluk Obezitesini Önleme Uygulamalar? Yarar Alg?s? Ölçe?i, Zeynep Böyükba? taraf?ndan 2019 y?l?nda tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda uyarlama çal??mas?yla Türkçeye kazand?r?lm?? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, okul hem?irelerinin, çocukluk obezitesini önlemeye yönelik uygulamalar? hayata geçirirken bu uygulamalar?n sa?layaca?? faydalara ili?kin alg?lar?n? (yarar alg?s?) de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle Sa?l??? Geli?tirme Modeli çerçevesinde, profesyonellerin motivasyonel inançlar?n? ve davran??sal e?ilimlerini anlamak için kritik bir bile?en olarak kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk obezitesi, önleme, alg?lanan yarar, okul hem?iresi, Sa?l??? Geli?tirme Modeli, ölçek uyarlamas?, obezite.

Yazarlar

Zeynep Böyükba?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, sa?l?k profesyonellerinin (özellikle okul hem?irelerinin), çocukluk obezitesini önlemeye yönelik müdahalelerin ve uygulamalar?n potansiyel olumlu sonuçlar?na dair sahip olduklar? inanç düzeylerini nicel olarak belirlemektir. Bu ölçüm, profesyonellerin bu tür uygulamalar? benimseme ve sürdürme olas?l?klar?n? etkileyen bili?sel faktörleri ortaya ç?karmaktad?r. Yüksek yarar alg?s?, genellikle sa?l?k davran??lar?n?n ba?ar?l? bir ?ekilde uygulanmas? için güçlü bir motivasyonel itici güç olarak kabul edilir.

Ölçek, Böyükba?'?n (2019) tez çal??mas?nda, okul hem?irelerinin öz etkililik düzeyleri ve alg?lad?klar? engeller ile birlikte yarar alg?s?n?n çocukluk obezitesini önleme uygulamalar?na etkisini incelemek üzere kullan?lm??t?r. Bu ba?lamda, ölçek, önleyici sa?l?k hizmetlerinin etkinli?ini art?rmaya yönelik e?itim programlar?n?n planlanmas?nda temel veri sa?lamay? hedeflemektedir.

Yap?

Çocukluk Obezitesini Önleme Uygulamalar? Yarar Alg?s? Ölçe?i, psikolojik literatürde yayg?n olarak incelenen ve Sa?l??? Geli?tirme Modeli'nin (Health Promotion Model) temel bile?enlerinden biri olan alg?lanan yarar (Perceived Benefit) yap?s?n? ölçmektedir. Alg?lanan yarar, bireyin, önerilen bir sa?l?k davran???n?n (bu durumda obeziteyi önleyici uygulamalar) tehdidi azaltmada veya sa?l??? iyile?tirmede etkili olaca??na dair ki?isel de?erlendirmesini ifade eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu yap?, okul hem?irelerinin obezite önleme stratejilerini uygularken elde edecekleri somut veya soyut faydalara (örne?in, ö?renci sa?l???nda iyile?me, mesleki tatmin, kurum ba?ar?s?) ne ölçüde inand?klar?n? yans?t?r. Ölçek, bu inançlar?n yo?unlu?unu ve kapsam?n? belirleyerek, davran?? de?i?ikli?ini destekleyen veya engelleyen bili?sel süreçlere ???k tutar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Zeynep Böyükba?'?n 2019 tarihli yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Orijinal ölçe?in yap?s?n? Türkçe kültür ve ba?lam?na uygun hale getirmek amac?yla dilsel ve psikometrik uyarlama prosedürleri takip edilmi?tir.

Geçerlik analizleri genellikle kapsam geçerli?i (uzman görü?ü ile maddelerin uygunlu?unun teyit edilmesi) ve yap? geçerli?i (faktör analizi ile ölçe?in teorik yap?s?n?n do?rulanmas?) ad?mlar?n? içermektedir. Detayl? geçerlik bulgular?, özellikle faktör yükleri ve model uyum indeksleri, Marmara Üniversitesi'nde sunulan tez metninde yer almaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri de uyarlama çal??mas? s?ras?nda yap?lm??t?r. Bir ölçe?in güvenilirli?i, ayn? ko?ullar alt?nda tekrar uyguland???nda tutarl? sonuçlar verme yetene?ini gösterir.

Güvenirlik analizleri kapsam?nda iç tutarl?l?k katsay?s? (genellikle Cronbach Alfa de?eri) hesaplanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Ölçe?in güvenilirlik düzeyine ili?kin spesifik de?erler ve test-tekrar test güvenilirli?i gibi ek analiz sonuçlar?, tez çal??mas?n?n metot ve bulgular bölümlerinde detayl?ca sunulmu?tur.

Faktör Analizi

Çocukluk Obezitesini Önleme Uygulamalar? Yarar Alg?s? Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizi uygulanm??t?r. Uyarlama çal??malar?nda genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) veya aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?l?r.

Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? belirlemeyi amaçlam??t?r. Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in alg?lanan yarar yap?s?n? tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu ölçtü?üne dair kan?t sa?lam?? ve ölçe?in nihai yap?s?n? olu?turmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Ölçek (Specific item count and rating points detailed in the original thesis.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Sa?l?k Profesyonelleri, özellikle Okul Hem?ireleri

Age Group: Yeti?kinler (Profesyonel meslek grubu)

Population Details: Türkiye'deki okullarda görev yapan okul hem?ireleri örneklemi üzerinde uygulanm??t?r.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle uygulanan, bireylerin obezite önleme uygulamalar?na yönelik subjektif yarar inançlar?n? ölçen bir anket formu.

Anahtar Kelimeler

Önleyici sa?l?k, Sa?l?k e?itimi, Alg?lanan yarar, Çocukluk obezitesi, Okul hem?iresi, Psikometrik özellikler, Yüksek lisans tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Tezde belirtilmemi?tir.)

Affiliation Email addresses: zeyneppbykbs@gmail.com

Correspondence Address: Marmara Üniversitesi, ?stanbul (Tez çal??mas?n?n yap?ld??? kurum.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Zeynep Böyükba? taraf?ndan 2019 y?l?nda yürütülen bir akademik çal??ma (yüksek lisans tezi) kapsam?nda geli?tirilmi?/uyarlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar? ile ilgili kesin izinler için sorumlu yazar Zeynep Böyükba? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçl? kullan?mlar için genellikle izin talep edilir. Ticari kullan?m ücretleri hakk?nda bilgi bulunmamaktad?r.

Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Böyükba?, Z. (2019). *Okul hem?iresinin sa?l??? geli?tirme modeli temelli çocukluk obezitesini önlemeye yönelik uygulamalar?, öz etkililik düzeyleri, alg?lad?klar? yarar ve engeller* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, ?stanbul.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cocukluk-obezitesini-onleme-uygulamalari-yarar-algisi-olcegi-toad.pdf

Çocukluk Obezitesini Önleme Uygulamalar? Yarar Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için lütfen Zeynep Böyükba?'?n 2019 tarihli yüksek lisans tezine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM